

Sobre *Fuses*

About *Fuses*

Entrevista de Scott MacDonald a Carolee Schneemann

Scott MacDonald: El públic de *Fuses* ha canviat molt al llarg dels anys?

Carolee Schneemann: Oh, sí. Va haver-hi un moment revelador quan *Fuses* es va mostrar per primera vegada pels volts de 1967-68, quan no gaires però sí algunes dones i un gran nombre d'homes del públic van sentir que els estava retornant una mena de totalitat. Van dir que era molt positiu per a ells, i les dones digueren que mai s'havien mirat els genitals i mai havien sentit que els acceptessin, i que aquesta era una oportunitat per fer aquella mena d'integració i "fusió" sobre si mateixes que realment volien. Hi ha una línia sobre això que persisteix. També hi ha una terrible resistència cap a ella –estúpida i dolor maquillades amb una mena d'hostilitat o agressivitat vulgar. Un dels casos més extrems es va produir quan jo estava entre el públic de Cannes. Uns quaranta homes es van enfurismar i van destrossar totes les butaques de la sala, les esquinçaren amb navalles, les estriparen, i llançaren tot el farcit a fora. Era aterridor, i peculiar.

MacDonald: Venien preparats?

Schneemann: No ho sé; la sala estava plena. *Fuses* estava al programa de la selecció especial del jurat, la majoria del qual era polític socialment (era el 1968) en comparació amb *Fuses*, que era política sexualment. Els que es tornaren boigs eren francesos, joves; per la seva forma de vestir semblaven com de classe mitjana. No sé què cridaven ni per què. Estava molt desconcertada. En aquell moment vaig pensar que tenia a veure amb el fet que no hi havia una seqüència narrativa pornografia que fos predictable. Va haver-hi també una baralla a la University of Massachusetts el 1973, quan un home del públic van dir que no se li havia posat dura, així que de què servia? I una dona a la fila del darrere li va dir una cosa així com: «No se t'ha posat dura perquè tu no reconeixeries una cosa realment sexual ni que se t'assegués a sobre». I ell es va girar i li va dir: «Qui cony et penses que ets? Ets només una d'aquelles estúpides meques que...», alguna cosa així; no m'en recordo exactament. Total, que ella el va anomenar cigala estúpida –estem parlant de l'auditori de la universitat!– i els professors donaven cops a les taules, i els estudiants cridant,

i algú va prendre un diari i colpejà l'home al cap. Al final se'n van recordar de mi i em van etzibar: «Què en penses de la lluita del públic?» I els vaig dir: «Sembla que per a vosaltres és molt catàrtic; és millor que barallar-se sobre qüestions avorrides».

El 1972 o el 1973 a l'Art Institute de Chicago hi havia un grup de separatistes lesbianes que estaven extremadament enfadades amb la pel·lícula. Deien: «Aquí no hi ha cap rol model per a nosaltres, i no volem haver de veure-ho». Bé, és clar, jo vaig sentir que, primer, elles no tenien per què veure-ho, i, segon, que estava perfectament justificat que s'hi oposessin, perquè, si necessitaven un rol model, l'heterosexual de *Fuses* seria antagònic. Però llavors una dona els va cridar: «Tota la meua vida he estat assetjada per feixistes homes que em deien què havia de mirar i què significava, i ara no seré assetjada per feixistes dones que em diuen què he de mirar i què significa». Gran aplaudiment d'un altre contingent. I llavors encara una altra dona aixecà el cap i digué: «El rol model a la pel·lícula és el fet que la directora visualitza la seva pròpia vida, i és així com ho hem de veure». Més lluita i discussió.

Fa uns tres anys, a Califòrnia, *Fuses* es va considerar una «merda sentimental». Normalment no sents gaires coses sobre el que realment es diu o es pensa sobre la teua feina. D'altres coses, com invitacions, trucades telefòniques, qui se'n recorda del teu nom... coses com aquestes et diuen com et classifiquen dins del món de l'art. En qualsevol cas, em van dir que en aquesta ocasió a Califòrnia la gent realment va odiar-la, va cridar-li i va marxar. Jo tracto que totes les coses que faig durin molt; és cosa seva si n'absorbeixen els xocs o no.

MacDonald: M'estranya aquesta quantitat de reaccions negatives. En termes de colors i textures *Fuses* és tan bonica de mirar...

Schneemann: Bé, la solien considerar massa lletja com per mirar-la: confosa, fracturada, caòtica. A Califòrnia sembla que s'ha tornat massa bonica. Potser la gent de Califòrnia estava en el cuir i les corretges. Moltes coses s'han considerat indulgents en els darrers dos anys. L'amor heterosexual ha estat un luxe que algunes dones no es poden permetre psicològicament. Està

tan carregat de compromís i distracció de les energies que han de ser identificades com a dones entre i amb altres dones.

MacDonald: Quan veig *Fuses* em sembla molt evident que, malgrat que tu i Jim Tenney feia molt que us coneixíeu, encara estàveu força fascinats l'un per l'altre. Com a mínim a un cert nivell: les diverses condicions d'il·luminació de la pel·lícula, els diversos tons, els diversos aspectes tècnics... suggereixen la vostra prolongada exploració eròtica mútua.

Schneemann: També hi ha una prolongada durada temporal. No té la dimensió excitadora de la immediatesa dramàtica.

MacDonald: Suggereix que vosaltres podeu sostenir aquell nivell de passió durant molt de temps.

Schneemann: Esperem que sí. És el que jo espero normalment. *Fuses* és, en part, una resposta a *Loving*, de Brakhage, on en Jim i jo apareixem. Brakhage va fer *Loving* per la seva fascinació amb la sensibilitat eròtica i la vitalitat que hi havia entre en Jim i jo. Per a ell era molt important veure-ho i parar-hi atenció. Però vaig adonar-me que *Loving* no capturava el nostre erotisme central, i vaig voler arreglar-ho. De fet, odio el que passa quan surto a l'obra d'algú altre, amb l'excepció de la pel·lícula de Jim Brand, *Split Decision*, que de tota manera està tota inventada. Sempre sento que s'ha exercit sobre mi una enorme distorsió, malgrat el meu desig que un jo coherent en sortirà.

Una altra cosa que em rondava pel cap a l'època és el tema de l'equitat entre parelles. Hi ha una enorme resistència a això; sempre hi ha hagut una persona per sobre de l'altra, no? Sempre he pensat que poder tenir aquesta equitat dins de la parella és un valor especial, i en Jim va rebre moltes crítiques per això. Els homes, particularment, pensaven que no estava rebent els avantatges que es mereixia. No es referien al sexe, sinó a la nostra vida quotidiana. La gent venia i veia que ell es posava a rentar els plats mentre jo cuinava, o que ell no podia venir a una hora determinada perquè era quan jo estava treballant en la meua petita part de la casa i no se'm podia molestar. Hi havia una enorme hostilitat cap a mi, com si ell fos victimitzat si jo no em posava a servir-lo. Però la situació tenia un doble tall: tenia una fascinació eròtica perquè també era molt *sexy*. La gent sempre deia: «No podeu viure així».

D'altra banda, es pensaven que les influències anaven només en una direcció. En Jim m'influenciava; en dotze anys jo mai l'hagués pogut influenciar. Gairebé ningú es pensava que poguéssim ser bons l'un per l'altre. Aquest tipus de coses encara passen. Jo ho veia en d'altra gent. Quan en John i la Yoko van començar a estar junts, la resposta general, al marge de la dels fans fascinats, fou despietada. Tots els artistes digueren:

«Lennon està arruïnant la imaginació quixotesca d'ella», i tota la gent pop va dir: «Ell està amb aquesta estranya dona d'avantguarda, i ella està arruïnant el cap d'ell». Mai la celebració dels dos, entregant-se el que feien l'un a l'altre. •

Extractes de la conversa de Scott MacDonald amb Carolee Schneemann a: Scott MacDonald (1988). A Critical Cinema. Interviews with Independent Filmmakers. University of California Press. Berkeley.